

ISSN 2226-3209 (Print),
ISSN 2409-0506 (Online)

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

MINISTRY OF CULTURE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF MANAGERIAL STAFF OF CULTURE AND ARTS

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ

АКАДЕМІЇ

КЕРІВНИХ

КАДРІВ

КУЛЬТУРИ

І МИСТЕЦТВ

NATIONAL
ACADEMY OF
MANAGERIAL
STAFF OF
CULTURE
AND ARTS

HERALD

Щоквартальний науковий журнал
Quarterly Journal

2'2017

Київ – 2017

УДК 050:(008+7)

Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв :
наук. журнал. – К. : Міленіум, 2017. – № 2. – 210 с.

У щоквартальнику Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв висвітлюються актуальні питання мистецтвознавства та культурології.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто прагне отримати ґрунтовні знання теоретичного і прикладного характеру.

Редакційна колегія

Шульгіна В.Д., д.мист., професор (*головний редактор*); **Литвин С.Х.**, д.і.н., професор (*заст. головного редактора*); **Вільчинська І.Ю.**, д.політ.н., професор (*відповідальний секретар*); **Більченко Є.В.**, д.культ., доцент; **Бітасєв В.А.**, д.філос.н., професор, член-кор. НАМ України; **Богущий Ю.П.**, д.філос., професор, академік НАМ України; **Волков С.М.**, д.культ., професор; **Герчанівська П.Е.**, д.культ., професор; **Езкуерро А.**, д.філос. (Іспанія); **Жукова Н.А.**, д.культ., доцент; **Каппелліні В.**, д.філос., професор (Італія); **Каталінік В.**, д. філос. (Хорватія); **Кайл К.**, д.філос. (Німеччина); **Кияновська Л.О.**, д.мист., професор; **Кнаут М.**, д.філос., професор (Німеччина); **Личковах В.А.**, д.філос.наук, професор; **Льоос Х.**, д.філос., професор (Німеччина); **Пастерняк В.**, д. габілітований, професор (Польща); **Петрова І.В.**, д.культ., професор; **Ростіролла Д.**, д.філос. (Італія); **Роценко О.Г.**, д.мист., професор; **Самойленко О.І.**, д.мист., професор; **Сапенко Р.**, д-р габілітований, професор (Польща); **Станіславська К.І.**, д.мист., професор; **Тахіаос Антоніос Еміліос Н.**, д.і.н., професор, член-кор. Афіньської академії наук з літератури та мистецтва (Греція); **Хемслі Д.**, д.філос. (Великобританія); **Чернець В.Г.**, д.філос., професор; **Шванднер Г.**, д.філос., професор (Німеччина); **Штанке Г.**, д.філос., професор (Німеччина).

Статті, подані до редакції журналу, рецензуються членами редакційної колегії

Затверджено:

*Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.10.2015, № 1021
як фахове видання з культурології та мистецтвознавства*

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 р. № 1151 є фаховим виданням зі спеціальностей: *культурологія; аудіовізуальне мистецтво та виробництво; образотворче мистецтво; декоративне мистецтво, реставрація; хореографія; музичне мистецтво; сценічне мистецтво*

Науковий журнал "Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв" індексується в міжнародних наукометричних базах даних: Web of Science (Emerging Sources Citation Index); EBSCO; International Impact Factor Services; Research Bible; Science Index (PIHЦ); Open Academic Journals Index; CiteFactor; Polish Scholarly Bibliography; Google Scholar; BASE; InnoSpace; Scientific Indexing Services; Journals Impact Factor; InfoBase Index; Directory of Open Access Scholarly Resources; CEEOL (Central and Eastern European Online Library)

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 14 від 30 травня 2017 р.)

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор

Свідоцтво КВ № 19938-9738ПР від 17.05.2013 р.

© Національна академія керівних кадрів
культури і мистецтв, 2017

© Видавництво "Міленіум", 2017

The prospects investigation for this theme. The particularity relationship for components of sound generating machine for vocational musician wind academic instrument must studied with active using corresponding innovative and technical equipment. It will allow receiving exact information relatively level and various gradations of coherence between components giving birth of occupational sound for academic different instruments of fundamental sphere contemporary wind profession performing art.

Література

1. Апатский В.Н. Основы теории и методики духового музыкально-исполнительского искусства : учебное пособие / В.Н. Апатский. – К. : НМАУ им. П.И. Чайковского, 2006. – 432 с.
2. Буркацкий З.П. Особистісно орієнтований підхід до віртуозності кларнетиста : [Навч. посібник] / З.П. Буркацкий. – Одеса : Друкарський дім, 2010. – 166 с.
3. Вовк Р.А. Історія, акустична природа і виразові можливості аплікатури кларнета : автореф. дис. ... канд. мист. : 17.00.03 "Музичне мистецтво" / Роман Андрійович Вовк. – К., 2004. – 19 с.
4. Гишка І.С. Звукоутворення як важлива складова технічної досконалості трубоча (історія, теорія, методика, практика) : монографія / І.С. Гишка. – Львів : АСВ, 2010. – 183 с.
5. Марценюк Г.П. Українське тромбонове виконавство в контексті європейського духового музичного мистецтва : монографія / Г.П. Марценюк. – К. : ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2013. – 402 с.
6. Мюльберг К.Э. Путь к совершенству игры на кларнете / К.Э. Мюльберг. – Одесса : КП ОГТ, 2003. – 86 с.
7. Посвалюк В.Т. Щоденні самостійні вправи трубоча : навчально-методичний посібник / В.Т. Посвалюк. – К. : Держ. метод. центр навч. закл. культ. і мист., 2003. – 56 с.

References

1. Apatskij, V.N. (2006). Basic theory and techniques of brass musical performing arts. Kiev: NMAU im. P.I. Chajkovskogo [in Russian].
2. Burkacz`ky`j, Z.P. (2010). Personality oriented approach to the clarinet virtuosity. Odesa: Drukars`ky`j dim [in Ukrainian].
3. Vovk, R.A. (2004). History, nature sound and expression possibilities clarinet fingerings. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: KyivSC [in Ukrainian].
4. Hyshka, I.S. (2010). Sound formation as an important component of technical excellence trumpeter (history, theory, methodology, practice). L'viv: ASV [in Ukrainian].
5. Marcenjuk, Gh.P. (2013). Ukrainian trombonove performing in the context of European wind music. Kiev: Inform.-analit. aghentstvo [in Ukrainian].
6. Mjul'berg, K.Je. (2003). The way for perfection to play on the clarinet. Odessa: KP OGT [in Russian].
7. Posvalyuk, V.T. (2003). Daily exercise independent trumpeter. Kyiv: Derzh. metod. tsentr navch. zakl. kul't. i myst. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 24.02.2017 р.

UDC 78.071(477)"19/20"

Kravchenko Anastasia

Ph.D in Arts, Postdoctoral Student
Department of Culturology and Cultural-Artistic
Projects National Academy of Managerial Staff
of Culture and Arts
ORCID: 0000-0001-6706-7937
anastasiia.art@gmail.com

POLY-GENRES IN UKRAINIAN CHAMBER-INSTRUMENTAL MUSIC: TYPOLOGICAL ASPECTS

The purpose of the article is to study the poly-genre music phenomenon through the prism of genre interference using the example of the chamber-instrumental music by Ukrainian composers at the turn of the 20th – 21st centuries. **Methodology.** The integration of musical-cultural, genre-genetic, textological and structural-semantic analysis methods helps to explore the topic, and allows expanding the typological classification of genre models of the chamber-instrumental ensemble, taking into account its new hybrid invariants. **Scientific novelty** of this study is formulated in the following positions: for the first time the poly-genre music phenomenon was examined on the basis of the Ukrainian chamber-instrumental pieces of the late XX – early XXI centuries; the influence of the genre interference on the process of formation of the poly-genre aesthetic-semantic and structural integrity of musical compositions was characterized; the features of genre interference in the chamber-instrumental music pieces by contemporary Ukrainian composers were systematized; the boundaries of the functioning of the poly-genre concept in the postmodern Ukrainian chamber-instrumental art were specified. **Conclusions.** The analysis of quantitative and qualitative parameters of the genre structure of modern ensemble works of Ukrainian authors indicates to the dynamic processes of transformation of the organological structure of chamber-instrumental genres. Interference as a phenomenon of inter-genre dialogue and

synthesis opens the way for the formation of poly-genres in chamber-instrumental music, when organological and aesthetic-semantic convergence of genres takes place both within the chamber-instrumental genus and outside it. In the course of the study, several types of genre interference were identified with an orientation toward a synergistic combination of adjacent or contrast genre features and functions in the following planes: intra-genre, generic and inter-generic. These hybrid modifications demonstrate a significant degree of relativity of innovative poly-structural and multifunctional genre models of the chamber-instrumental ensemble, the appearance of which in the genre and typological fund of Ukrainian music testifies to the processes of evolutionary technical and compositional development at a new historical stage of the genesis of the ensemble genre system in the cultural and artistic practice of the postmodern era.

Keywords: chamber-instrumental art of Ukraine, ensemble genre system, chamber-instrumental ensemble, genre interference, hybridization, poly-genre, poly-genre typology.

Кравченко Анастасія Ігорівна, кандидат мистецтвознавства, докторант кафедри культурології та культурно-мистецьких проєктів Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Полижанри в українській камерно-інструментальній музиці: аспекти типології

Мета статті полягає у дослідженні феномена полижанровості крізь призму явища жанрової інтерференції на матеріалі камерно-інструментальної музики українських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Методологія. Розкриттю даної проблематики сприяє інтеграція музично-культурологічного, жанрово-генетичного, текстологічного та структурно-семантичного методів аналізу, що дає змогу розширити типологічну класифікацію жанрових моделей камерно-інструментального ансамблю з урахуванням його новітніх гібридних інваріантів.

Наукова новизна полягає у: вперше феномен полижанровості розглянуто на матеріалі української камерно-інструментальної музики кінця ХХ – початку ХХІ століття; охарактеризовано вплив явища жанрової інтерференції на процес формування полижанрової естетико-семантичної та структурної цілісності музичних композицій; систематизовано прояви явища жанрової інтерференції у творах камерно-інструментальної музики сучасних українських композиторів; конкретизовано межі функціонування концепції полижанровості в українському камерно-інструментальному мистецтві постмодерної доби. **Висновки.** Аналіз кількісних та якісних параметрів жанрової структури сучасних ансамблевих творів українських авторів вказує на динамічні процеси трансформації органологічної структури камерно-інструментальних жанрів. Інтерференція як явище міжжанрової діалогічності й синтезу відкриває шлях для формування феномена полижанровості у камерно-інструментальному мистецтві, коли відбувається органологічне та естетико-семантичне зближення жанрів як у межах камерного роду, так і поза ним. У ході дослідження виділено декілька розповсюджених типів жанрової інтерференції, з орієнтацією на синергічне поєднання суміжно- або контрастно-жанрових ознак і функцій у наступних площинах: внутрішньжанровій, родовій та міжродовій. Означені гібридні модифікації демонструють значний ступінь релятивності інноваційних поліструктурних і поліфункціональних жанрових моделей камерно-інструментального ансамблю, поява яких у жанрово-типологічному фонді української музики засвідчує процеси еволюційного техніко-композиційного поступу на новому історичному етапі генезису системи ансамблевих жанрів у культурно-мистецькій практиці постмодерної доби.

Ключові слова: камерно-інструментальне мистецтво України, система ансамблевих жанрів, камерно-інструментальний ансамбль, жанрова інтерференція, гібридизація, полижанрова типологія.

Кравченко Анастасія Ігорівна, кандидат искусствоведения, докторант кафедры культурологии и проєктов культуры и искусства Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств

Полижанры в украинской камерно-инструментальной музыке: аспекты типологии

Цель работы заключается в изучении феномена полижанровости сквозь призму явления жанровой интерференции на материале камерно-инструментальной музыки украинских композиторов на рубеже ХХ–ХХІ веков. **Методология.** Исследованию данной проблематики способствует интеграция музыкально-культурологического, жанрово-генетического, текстологического и структурно-семантического методов анализа, позволяющая расширить типологическую классификацию жанровых моделей камерно-инструментального ансамбля с учетом его новых гибридных инвариантов. **Научная новизна.** Научная новизна данного исследования заключается в следующем: впервые феномен полижанровости рассмотрен на материале украинской камерно-инструментальной музыки конца ХХ – начала ХХІ века; охарактеризовано влияние явления жанровой интерференции на процесс формирования полижанровой эстетико-семантической и структурной целостности музыкальных композиций; систематизированы проявления жанровой интерференции в произведениях камерно-инструментальной музыки современных украинских композиторов; конкретизированы границы функционирования концепции полижанровости в украинском камерно-инструментальном искусстве постмодернистской эпохи. **Выводы.** Анализ количественных и качественных параметров жанровой структуры современных ансамблевых произведений украинских авторов указывает на динамические процессы трансформации органологической структуры камерно-инструментальных жанров. Интерференция как явление междужанровой диалогичности и синтеза открывает путь формированию феномена полижанровости в камерно-инструментальном искусстве, когда происходит органологическое и эстетико-семантическое сближение жанров как в рамках камерного рода, так и вне его. В ходе исследования выделено несколько распространенных типов жанровой интерференции с ориентацией на синергическое сочетание смежно- или контрастно-жанровых признаков и функций в следующих плоскостях: внутривжанровой, родовой и межродовой. Указанные гибридные модификации демонстрируют значительную степень релятивности инновационных полиструктурных и полифункциональных жанровых моделей камерно-инструментального ансамбля, появление которых в жанрово-типологическом фонде украинской музыки свидетельствует о процессах эволюционного технико-композиционного развития на новом историческом этапе генезиса системы ансамблевых жанров в культурно-художественной практике постмодернистской эпохи.

Ключевые слова: камерно-инструментальное искусство Украины, система ансамблевых жанров, камерно-инструментальный ансамбль, жанровая интерференция, гибридизация, полижанровая типология.

Relevance of the research topic. At the end of the 20th – beginning of the 21st centuries the typological system of ensemble genres is at a new evolutionary stage of its development. Historically

established patterns of genre formation with the renewal of stylistic conditions and technical and compositional capabilities are gradually losing their classical stability, "transparency", and the development of numerous freely individualized genre decisions reveals irreversible changes in the typology of the chamber-instrumental ensemble. The formation of a new hierarchy of the ensemble genres system is directly related to the increase of the level of genre mobility and the processes of inter-genre dialogue, the analysis of the progress of which sharpens the research focus on the reflection of generic attributes of other genres in the chamber-instrumental ensemble and, in general, the problem of distinguishing and merging genre boundaries into "morphological system" (O. Sokolov) of music. Therefore, the study of poly-genre "mixes" in Ukrainian chamber-instrumental compositional practice at the turn of the 20th – 21st centuries is a topical task for art criticism.

Review of research and publications. Analysis of the latest musicological studies reveals a significant variety of research subject areas of generic and genre features of musical pieces, including the phenomenon of poly-genre music. In the theoretical aspect of the development of this problematics, we note the O. Sokolov's and M. D. Knopf's monographic studies, E. Mironenko's dissertation and the publications by G. Daunoraviciene, I. Grebneva, O. Lukashkova, V. Chernyak, where the author's reasoning about genre synthesis (based on the material of foreign Western and Eastern European music of the 20th and early 21st centuries) is presented. Due to the fragmented nature of the research of Ukrainian musical art from the standpoint of the poly-genre concept, we consider it timely to study the processes of combining genre features in the generic and intergeneric planes in contemporary chamber-instrumental music of Ukrainian composers.

The purpose of the article is to study the poly-genre music phenomenon through the prism of genre interference using the example of the chamber-instrumental music by Ukrainian composers at the turn of the 20th – 21st centuries. According to the objective to be achieved, a number of tasks are envisaged to be solved, among which there are following: to characterize the influence of genre interference on the process of formation of the aesthetic-semantic and structural integrity of poly-genres; systematize the types of genre interference in the chamber-instrumental music of contemporary Ukrainian composers; concretize the boundaries of the functioning of the poly-genre concept in Ukrainian chamber-instrumental art.

Statement of basic material. The process of genre and style evolution in the postmodern compositional practice indicates a significant typological renewal of the system of chamber-instrumental genres. In the music of contemporary composers, we observe the diversity of figurative content, aesthetic-style and semiological principles of form-building and synthesizing of musical language elements and attraction to free genre interpretation and inter-genre dialogue. This universalization of the musical lexicon and the modernization of technical and constructive methods of genre formation clearly demonstrate the rapidity of the transformation of cultural processes in the modern world and the cosmopolitanization of the inner world of creative personality, when "the cross-genre composer is an intentional musical migrant crossing boundaries as part of daily musicianship" [5, 17].

In the late 20th – early 21st centuries, the technique of the "mixed" genre (M. Lobanova), based on the compositional method of genre interference, is gaining wide creative conceptual development in the ensemble music of Ukrainian composers. The nature of genre interference is the combination of organological and aesthetic-semantic parameters of various related or unrelated genres. This transposition of genre features and functions stimulates the appearance of so-called "poly-genres" (G. Daunoraviciene) – intermediate genre models of the hybrid structure. Poly-genres enrich the system of ensemble genres and, at the same time, "shake" its historically formed typological stability, making changes in the "semiotic diad: "content plan – expression plan"" [3, 30]. Using the genre interference method, on the one hand, gives a significant transformational impulse to all organological genre indicators ("expression plan" as external structural, lexical parameters) – the ensemble composition, acoustic balance, instrumental group changes, which leads to the appearance of new ensemble types. On the other hand, it allows modifications of traditional semantic characteristics (the "content plan" as internal content) of the chamber-instrumental genres and their aesthetic-categorical specificity, that corrects the established semantic-role, aesthetically scenic, sociocultural, communicative and other compositional, functional and artistically-performing parameters of ensemble genres.

The study of "hybrid" genres in the Ukrainian chamber-instrumental music of the late 20th – early 21st centuries reveals a wide spectrum of ensemble pieces, where the features of genre interference can be found both within the chamber genus and outside it, namely in intra-genre, generic and inter-generic levels.

In particular, the processes of genre structure modification are observed under the influence of intra-genre interference, based on combination of the organology of two (and more in some cases) chamber-instrumental genres into a single composition. This leads to the formation of quantitatively "large" genre models from the quintet to the undecimet, a mixed instrumental group with a timbre-heterogeneous acoustic structure (strings and wind instruments with a piano). In this case, each of the genres exposed to interference, of course, loses its independence and individual aesthetic-semantic specificity. Because in accordance with the change in numerical models and the way of compositional modeling of musical material, the primary "aesthetic harmony" (V. Kholopova) is being destroyed and there is a redistribution of intra-ensemble functions, including communicative ones. Therefore, the balance of ensemble parts is corrected

(the distribution of melodic and harmonic functions of instruments in the change of hierarchical subordination) and psychological role-based models of ensemble communication are differentiated, when the dialogical type can change to a poly-logical.

For example, the analysis of the quantitative and qualitative characteristics of Vitaly Godzatsky's nonet "Dreams about Childhood" (1997) demonstrates the "fusion" of the complete standard compositions of two classical, "constant" (I. Polskaya) genres – the wind quartet and piano quintet: flute, oboe, clarinet, bassoon + 2 violins, viola, cello, piano. We also see the orientation towards two clearly marked genre dominants – chamber-piano duo and string trio (clarinet, piano + violin, viola, cello) in the following example – the quintet "Epilogue" (1993) by Alexander Schetinsky.

Similar newly formed poly-genres of chamber-instrumental music have a significant degree of relativity and despite the considerable spread of intra-genre combinations, at the moment they have not acquired individualized organological schemes and, accordingly, stable aesthetic-semantic functions. However, it should be noted that these poly-genre structural models, on the whole, have the standard aesthetic and semantic specificity for chamber-instrumental ensembles, since they are within the limits of ordinary semantic functions. This concerns the orientation to ordinary timbre-acoustic, structural-numerical and space-scenic models and reliance on the basic principles of intra- and externally-ensemble (sociocultural) communicativeness.

Consequently, with the use of the technical-constructive method of intra-genre interference, we observe the continuation of the "life" of chamber-instrumental genres in modern postmodern conditions. When, in the presence of a poly-genre modification of organologic characteristics, but with the preservation of basic aesthetic-semantic genre indicators, composers manage to display the new content in several modified but recognizable forms.

Further analysis of Ukrainian chamber-instrumental music reveals a wide practical use of a different type of genre interference – generic, which stimulates the dynamic processes of genre transformations in the structural-semantic convergence of related genres within the chamber genus – chamber-instrumental, chamber-vocal and chamber-orchestral. The results of the system-genre analysis indicate that the direction of genre interference in the integration of chamber-instrumental and chamber-orchestral genres can be found mainly in ensemble works with the maximum quantitative parameters of their participants (nonets, decimets, undecimets, duodecimets) or in pieces with contrast comparison of solo instrument with other instruments of ensemble group.

Features of interference of this type are observed through the examples from the pieces by contemporary Ukrainian composers, in particular, in the octets and nonet by Lyudmila Samodayeva ("Konzertstück" No. 1 and No. 2, 1995–1996; "On the ground and in the Heaven", 2013), decimet by Sergei Pilyutikov ("Ball", 2000), undecimet by Alla Zagajkevich ("Interlude", 1998), duodecimet by Julia Gomelskaya ("AtomAnatomy", 2007), etc. Through the examples of these musical pieces we see the tendency of the "growth" of the structure of the chamber-instrumental genres to the quantitative chamber-orchestral parameters and involvement of typically orchestral instruments that rarely or never been used in chamber-instrumental ensemble compositions (double bass, harp, percussion, extended group of brass winds, etc.).

A clearly defined orientation to the orchestral concert style is also found in the chamber-instrumental ensembles, where one instrumental part is given an advantage as a soloing in the typically orchestral comparison of "solo – tutti" relative to the parts of other participants in the chamber-instrumental group. By the example of the work of Alexander Schetinsky, we see the revival and rethinking in the modern style of the baroque genre Sonata da Camera (for cello and chamber ensemble of 11 performers, 1998), which had an important historical significance as a transitional form of genre evolution from a chamber-instrumental sonata to a concert. A similar principle of constructing the genre structure and distribution of ensemble functions is also found in such compositions as "Vestigia" for viola and string quartet (Bogdana Froliak, 2000), "The Play of the Sounds", a musical match in 5 rounds between clarinetist and string quartet (Vladimir Runchak, 2001) or "Rossiniana", a concert for a bayan and four flutes (Vladimir Zubitsky, 1994). Here, the features of concert virtuosic aesthetics are clearly visible and even postulated by the authors themselves in the genre definitions, based on the semantic-role models of competitive dialogue between a soloist and an ensemble in a "group game" or "dramatic conflict" (I. Polskaya), which usually at the end turn to a well-coordinated "conversation" of all instrumental parties.

Further analysis of contemporary works with poly-genre marks reveals the penetration of the vocal origin into the genres of chamber-instrumental music, which functionally significantly expands the semiotic-aesthetic space of their existence. In the process of modern genre formation, the interference of chamber-instrumental and chamber-vocal genres with the tendency to explication in the form of a mini-performance as a mini-mono-opera is gaining popularity. Among such works are "Aum-Quintet" for saxophone-tenor, mezzo-soprano without words, piano, violin and cello by Carmella Tsepkoenko (1993), "Connected Time with Space" – over-opera after Velimir's works for two cellos by Vadim Larchikov (2012), and also "Strophes" on verses by Igor Pototsky (in Russian) for violin-reader and pianist-reader by Lyudmila Samodayeva (1997). Here composers use various intonational ways of verbalization, melodeclamation, vocalization, which requires from musicians the performing and interpreting plasticity and universalism. Because the introduction of even light relative components of non-instrumental nature influences not only a change in the timbre-

acoustic balance, but can also add elements of theatricality. All this indicates both the modification of the organological features of the chamber-instrumental ensemble and the updating of traditional aesthetic-stage, communicative, role-playing, sociocultural and other compositional and functional genre characteristics, that also corrects the performance parameters of instrumental ensemble genres.

The study of innovative modernization of technical and constructive methods of genre formation deepens the understanding of the poly-genre music phenomenon in contemporary art, when the processes of genre interference take place not only intra-genre, generic, but also in the inter-generic plane. In contradistinction to genre interference within the chamber genus, inter-generic combination arise on the basis of the appeal of chamber-instrumental genres to non-related genres, contrasting on the morphological and functional hierarchy.

In this context, we propose to consider the musical pieces from the work by Vladimir Guba ("Quartet-Symphony No. 4 to the memory of Osip Mandelstam for 2 violins, viola and cello, in 5 movements, 1988), Eugene Stankovich ("Music for Celestial Musicians" – micro-symphonies for woodwind quintet, 1993) and Vladimir Runchak ("Time 'X' ... or 'Farewell' Non-symphony" for the quintet of flute, clarinet, piano, violin and cello, 1998), where we observe the appearance of author models of micro-symphony, quartet-symphony and non-symphony. At first glance, such contrasting combination causes generic and genre dissonance, because each genre has its own form and the more distant the genres in the morphological system, the less they have the possibility of organological interference in the process of modeling the structural and aesthetic integrity of the musical material. That is why the form of the symphony (including the chamber one) seems too large for its implementation by the resources of the chamber-instrumental ensemble (limited, in the first place, quantitatively). However, the aesthetic-semantic parameters of a symphony and chamber-instrumental ensemble may gravitate toward a harmonious inter-generic fusion, providing there is "an understanding the measure of aesthetic harmony of the chosen genre to the new function" [2, 200].

In this case, it is necessary to distinguish the processes of inter-generic interference, such as the interaction of non-generic aesthetic and semantic features in the structural and functional system of chamber-instrumental genres, and inter-genre extrapolation of program concepts or intonational vocabulary of certain musical pieces. For example, the analysis of the structural and semantic parameters of the chamber-instrumental work of Vladimir Runchak "Time 'X' ... or 'Farewell' Non-symphony" reveals the absence of genre elements inherent to the symphony (specific organological parameters, multi-movements, sonata cyclic form, the principle of contrast of the thematic material with a common ideological unity, etc.), as well as of any signs of interference between the symphony and chamber ensemble genres, which is accordingly emphasized by the composer in a non-genre name. The formation of the artistic and aesthetic integrity of the composition takes place on the basis of mosaic-montage techniques for the development of textual material and a certain semantic inter-genre play in a connotative connection with J. Haydn's "Farewell Symphony". By analogy with the program content of this work, where the musicians one after another stop playing their parts and go backstage, the musicians of the quintet by Vladimir Runchak freeze with the instruments, trying to leave the stage. Therefore, in this case there is no interference of any non-related genre features, but the composer models the artistic and aesthetic integrity of the work with the help of a typical postmodern methodology, when "the chosen meaning is projected onto a given text and the possibility and efficiency of their correspondence is metaphorically "justified"" [4, 160].

In contrast to the "Farewell non-symphony", where a rather simple but effective associative method is used to extrapolate the program concept of a well-known symphony into the semantic field of the quintet, Vladimir Guba and Yevgeny Stankovich choose a different path – genre interference, namely "transferring" the generic attributes of a particular genre to an aesthetic and semantic context of another genre from a non-related group. Here, thanks to the orchestral symphonic thinking of these authors, such laws of compositional logic of the symphonic genre, as a conglomeration of personalized images, themes and intonations, the creation of conceptual and structural dramaturgy, a rise in the finale to a higher level of semantic load, etc., begin to "work" within the framework of the organology of the constant quartet and quintet genres – microforms, comparatively to a such large-scale genre as a symphony (even its chamber variety). It is like a reflection of the symphonic "I" in chamber-instrumental music, when on the basis of the principle of contrast and unity there is a certain aesthetic-semantic (not organological in this case) interference of chamber and symphony genres. In this process, the unifying link is the ability of both genres to philosophical generalizations in "thesis" musical statements – on the one hand, of chamber-intimate, personal, and on the other – of universal significance.

As can be seen from previous examples, it is this contrasting poly-genre "alloy" of unrelated genre characteristics acquires a significant heuristic potential in the work of Ukrainian composers. This brings the genres of chamber-instrumental music to a new level in the morphological system of musical art, when "together with the growth of structures (according to their hierarchy or type of derivation), the volume of values also grows, reaching the limiting magnitudes <...>. Thus, the cognition of the spiritual layer of music, managed and guided by the hierarchy of text structures, is a process of recoding some values into the others – of a higher order" [1, 317].

Scientific novelty of this study is formulated in the following positions: at the first time the poly-genre music phenomenon was examined through the example of the Ukrainian chamber pieces of the late XX –

early XXI centuries; the influence of the genre interference on the process of formation of a poly-genre aesthetic-semantic and structural integrity of musical compositions was characterized; the types of genre interference in the chamber pieces by contemporary Ukrainian composers were systematized; the boundaries of the functioning of the poly-genre concept in the postmodern Ukrainian chamber art were specified.

Conclusions. The analysis of quantitative and qualitative parameters of the genre structure of modern ensemble works of Ukrainian authors indicates to the dynamic processes of transformation of the organological structure of chamber-instrumental genres. The appearance of numerous free-individual genre solutions testifies to the conceptualization of the author's position about the impossibility to embodying the new content in the "old" cultural-symbolic forms. In turn, this leads to active genre formation and, often, deliberate denial of generic genre features or underlining their uncertainty on the background of the application of modern semiotic innovations, technical and constructive methods of composition, including genre interference.

Interference as a phenomenon of inter-genre dialogue and synthesis opens the way for the formation of poly-genres in chamber-instrumental music, when organological and aesthetic-semantic convergence of genres takes place both within the chamber genus and outside it. Some of poly-genres neo-novations are difficult to typify and have a limited ability to form a stable invariant, and therefore remain only a situational creative experiment, while others – take root and become neo-traditions. In the course of the study of Ukrainian chamber-instrumental music at the turn of the 20th – 21st centuries, several types of genre interference were identified with an orientation toward a synergistic combination of adjacent or contrast genre features and functions in the following planes:

- intra-genre (interference of organological parameters of various chamber-instrumental genres while saving their basic aesthetic-semantic functions);
- generic (interference of organological and aesthetic-semantic parameters of related chamber genres – chamber-instrumental, chamber-vocal and chamber-orchestral);
- inter-generic (interference of aesthetic-semantic parameters of unrelated genres on the basis of chamber-instrumental genre organology).

These hybrid modifications demonstrate a significant degree of relativity of innovative polystructural and multifunctional genre models of the chamber-instrumental ensemble, the appearance of which in the genre and typological fund of Ukrainian music testifies to the processes of evolutionary technical and compositional development at a new historical stage in the genesis of the system of ensemble genres in the cultural and artistic practice of the postmodern era.

Література

1. Арановский М. Музыкальный текст: структура и свойства : монография / М. Арановский. – М. : Композитор, 1998. – 343 с.
2. Соколов О. В. Морфологическая система музыки и ее художественные жанры : монография / О. В. Соколов. – Нижний Новгород: Изд-во Нижегородского университета, 1994. – 218 с.
3. Холопова В. Н. Теория музыкального содержания, музыкальной герменевтики, музыкальной семантики: сходства и различия / В. Н. Холопова // Журнал Общества теории музыки. – № 3 (1). – М., 2014. – С. 20–42.
4. Феоктистов Г. Г. Искусство, наука, философия в синергетическом ракурсе / Г. Г. Феоктистов // Методология гуманитарного знания в перспективе XXI века: к 80-летию профессора Моисея Самойловича Кагана : сб. материалов Междунар. научн. конф., Санкт-Петербург, 18 мая 2001 г. – Серия "Symposium", Вып. 12. – СПб., 2001. – С. 156–160.
5. Knopf Michael David. Style and Genre Synthesis in Music Composition: Revealing and Examining the Craft and Creative Processes in Composing Poly-Genre Music. Thesis (Professional Doctorate), Griffith University, Brisbane., 2011. – Research collection of Griffiths University [Электронный ресурс] – Режим доступу: <https://www120.secure.griffith.edu.au/rch/items/c53a78f2-6c67-58b2-f82b-e9f48859be60/1>.

References

1. Aranovsky M. (1998). Music text: structure and internals. Moscow, "Composer" [in Russian].
2. Sokolov O. (1994). Morphological system of music and its artistic genres. Nizhny Novgorod, Publishing house of Nizhny Novgorod University [in Russian].
3. Kholopova V. N. (2014). Theory of musical content, musical hermeneutics, musical semantics: similarities and differences. Journal of the Society of Music Theory, 3 (1), 20–42 [in Russian].
4. Feoktistov G.G. (2001). Art, science, philosophy in a synergetic perspective. Methodology of humanitarian knowledge in the perspective of the 21st century: to the 80th anniversary of Professor Moses Samoylovich Kagan: Proceedings from the International Scientific Conference, Series "Symposium" (Issue 12), (pp. 156–160). St. Petersburg [in Russian].
5. Knopf M. D. (2011). Style and Genre Synthesis in Music Composition: Revealing and Examining the Craft and Creative Processes in Composing Poly-Genre Music. Thesis (Professional Doctorate), Griffith University, Research collection of Griffiths University, Brisbane. Retrieved from <https://www120.secure.griffith.edu.au/rch/items/c53a78f2-6c67-58b2-f82b-e9f48859be60/1> [in English].

Стаття надійшла до редакції 23.04.2017 р.

ЗМІСТ

Культурологія

Карпов В. В.	Державна політика у сфері надання послуг з експертизи культурних цінностей	3
Карпенко О. В., Савченко Н. В.	Ideology and socio-cultural foundations of providing governance services [Ідеологія та соціокультурні засади надання управлінських послуг]	8
Печеранський І. П.	Neo-conservative positions of cultural policy of the Ukrainian state at the present stage [Неоконсервативні засади культурної політики української держави на сучасному етапі]	13
Червякова О. В.	Інституційна складова механізму державного управління у сфері культури	17
Чечель О. М.	Державна політика у сфері культури як елемент стратегії національної безпеки України	23
Денисюк Ж. З.	Інтернет-меми як засіб постфольклорної комунікації	29
Дояр Л. В.	Educational component of cultural paradigm of modern Ukrainian nation in the post-revolutionary emigration activities in Czechoslovak Republic (1920) [Освітня складова культурної парадигми української модерної нації у діяльності постреволюційної еміграції на території Чехословацької Республіки: 20-ті роки ХХ століття]	36
Дьяченко Р. В.	Hotels and restaurants of Lviv in the context of hospitality: past and present [Готельно-ресторанні заклади Львова у контексті гостинності: минуле і сучасність]	41
Любченко О. М.	Державна політика у сфері дозвілля як складова захисту національної культури: досвід Канади	46
Монько Т. С.	Міжнародні відносини як складова культурної політики України на сучасному етапі	52
Олійник О. О.	Age technologies in leisure activities [Вікові технології у дозвіллевій діяльності]	56
Шевченко Н. О.	Аналіз рекреаційного продукту дендрологічного парку "Олександрія" для підготовки перспективної моделі територіальної організації туристичної сфери регіону	61
Плюта О. П.	Соціальна культура у контексті методології дослідження української кухні	65

Мистецтвознавство

Андросова Д. В.	Futurism of Edgar Varese in piano interpretation of his creative work [Футуризм Е. Вареза у фортепіанному прояві його творчості]	70
Бондарчук В. О.	Творчі звершення Дмитра Гнатюка: кінець 60-х – початок 70-х років ХХ століття	74
Громченко В. В.	On the problem of synthetic nature of sound generating machine of a wind instrument musician (performing and pedagogical aspects) [До проблеми синтетичної природи звукоутворюючого апарату музиканта-духовика (виконавський та педагогічний аспекти)]	79
Кравченко А. І.	Poly-genres in Ukrainian chamber-instrumental music: typological aspects [Поліжанри в українській камерно-інструментальній музиці: аспекти типології]	82
Нечитайло В. С.	Народне хореографічне мистецтво України у соціокультурних умовах сьогодення	88

П'ятницька-Позднякова І. С.	Деякі аспекти інтонаційно-семантичного аналізу музичного тексту	93
Повзун Л. І.	"Біфункціональний код" камерності як семантична установка інструментально-ансамблевих жанрів	99
Потоцька О. В.	Style of performing interpretation as a subject of musicological research [Стиль виконавської інтерпретації як предмет музикознавчого дослідження]	104
Суржина Н. А.	Диригент Борис Афанасьєв: Дніпропетровський період творчості (1984-1992 рр.)	111
Тулянцев А. А.	Творчий шлях Юрія Чайки: режисура опери	115
Ян І. М.	Ukrainian music and drama theater in the context of the nation creation process of the last third of the XIX – beginning of XX century [Український музично-драматичний театр у контексті націєтворчого процесу: остання третина XIX – початок XX століття]	119
Бевз М. В.	Специфіка ритміки та техніки виконання бальної самби як синтезованої форми танцю	122
Березуцька М. С.	Еволюція системи освіти бандуристів	127
Єфанова С. О.	До питання еволюції вальсу як різновиду бального танцю: історико-мистецтвознавчий аналіз	132
Кеба М. Є.	Конкурсний Віденський вальс: стандартизація та особливості становлення техніки виконання	137
Кисляк Б. М.	Preconditions of Origin of Creation Work For Bayan(late XIX – mid-twentieth century) [Передумови виникнення творчості для баяна (кінець XIX – середина XX ст.)]	141
Коростельова М. Д.	Риси постмодерну в балеті "Лускунчик" (П. Чайковський – Р. Поклітару)	145
Кулик А. В.	Культурно-історичні передумови розвитку вбудованих підприємств обслуговування	149
Лі Фанюань	Фантазія-соната "Після читання Данте" Ф. Листа – приклад втілення жанрового синтезу	153
Наконечна О. В.	Проблеми та перспективи танцювальних шоу-програм в Україні	159
Ніколаєва Г. О.	Культурна антропологія та методика усної історії у контексті сучасного театрознавства (на прикладі артикуляції одеського міського міфу в творчій діяльності Одеського театру музичної комедії ім. М. Водяного)	164
Пахомова Є. Г.	Синестезія як концептуальна складова композиторського мислення Лесі Дичко	168
Походзей П. І.	Синтез диригентсько-режисерської інтерпретації у втіленні оперного спектаклю (на прикладі Оперної студії НМАУ ім. П.І. Чайковського)	173
Фізер К. С.	До проблеми назви музичного твору	178
Цзян Маньні	Витоки "Бергамаської сюїти" К. Дебюссі: до історії створення та загальна характеристика	184
Чернієнко О. А.	Генетичні жанрові витоки прелюдії та прелюдування	190
Чжан Тяньтянь	Капричіо як поняття та явище	194